

Komisja do spraw reprivatyzacji
nieruchomości warszawskich

W nagłówku, po lewej stronie, znajduje się logo Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich zawierające godło państwa polskiego i podkreślenie w formie miniaturki flagi RP

Warszawa, dnia 4 września 2024 r.

Sygn. akt KR VI R 5/24

DECYZJA nr KR VI R 5/24

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w składzie:

Przewodniczący Komisji:

Arkadiusz Myrcha,

Członkowie Komisji:

Paweł Lisiecki, Robert Kropiwnicki, Christian Młynarek, Mirosław Józef Pampuch, Sławomir Potapowicz, Beata Siemieniako, Anna Tarczyńska, Adrian Wasielewski,

na posiedzeniu niejawnym w dniu 4 września 2024 r.,

w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr

z udziałem stron: Miasta Stołecznego Warszawy, Prokuratora Prokuratury Regionalnej w Warszawie, A E P, H M K, A M W, J Ź, M J Ź, M K Ź, E S -K i O,

na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2021 r. poz. 795; dalej: ustawa z dnia 9 marca 2017 r.) oraz art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572; dalej: k.p.a.) w zw. z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

orzeka:

umorzyć w całości postępowanie rozpoznawcze przed Komisją w sprawie o sygn. akt KR VI R 5/24, dotyczącej decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr

UZASADNIENIE

I.

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich (dalej: Komisja), działając na podstawie art. 15 ust. 2 i 3 w zw. z art. 16 ust. 1 i 2 w zw. z art. 16a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2019 r. wszczęła z urzędu postępowanie rozpoznawcze w sprawie o sygn. akt KR VI R 28/19, dotyczącej decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r. nr ustanawiającej

prawo użytkowania wieczystego do udziału wynoszącego 0,9270 w części nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Mokotowskiej 39, stanowiącej działkę ew. nr w obrębie , dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie prowadzi księgę wieczystą nr dawne oznaczenie wykazem hipotecznym nr oraz decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r. nr odmawiającej ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do udziału wynoszącego 0,0730 w części tej nieruchomości. Postanowienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w zakładce Komisja Weryfikacyjna w dniu 24 kwietnia 2019 r.

W dniu 19 lipca 2019 r. poinformowano strony o zakończeniu postępowania rozpoznawczego w niniejszej sprawie o sygn. KR VI R 28/19. Zawiadomienie to zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w zakładce Komisja Weryfikacyjna w dniu 19 lipca 2019 r.

Decyzją z dnia sierpnia 2019 r., nr KR VI R 28/19, Komisja:

-w pkt. 1 stwierdziła wydanie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr, z naruszeniem prawa;

-w pkt. 2 stwierdziła nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr w całości.

W jej uzasadnieniu stwierdzono, że w sprawie nastąpiło naruszenie zasady powagi rzeczy osądzonej. Prezydent m.st. Warszawy wydał bowiem obie decyzje dnia grudnia 1996 r., pomimo że orzeczenie

administracyjne Prezydium Rady Narodowej w m.st. Warszawie z dnia maja 1953 r., nr nie zostało wyeliminowane z obrotu prawnego. Organ przyjął bowiem, iż niedoręczenie tego rozstrzygnięcia stronom postępowania spowodowało brak jego wejścia do obrotu prawnego, a więc nie zachodziła potrzeba jego uprzedniego uchylecia przed wydaniem decyzji reprivatyzacyjnych. Tymczasem przedmiotowe orzeczenie wywoływało skutki prawne ze względu na doręczenie go administracji domu przy ul. Mokotowskiej 39. Komisja przyjęła przy tym, że decyzja z dnia grudnia 1996 r., ni wywołała nieodwracalne skutki prawne, podczas gdy tego rodzaju okoliczności nie wystąpiły w stosunku do decyzji z dnia grudnia 1996 r., nr.

Decyzja Komisji została ogłoszona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w zakładce Komisja Weryfikacyjna w dniu 9 sierpnia 2019 r.

Skargą z dnia 11 września 2019 r. m.st. Warszawa zaskarżyło ww. decyzję Komisji z dnia sierpnia 2019 r. w zakresie obejmującym wskazane części uzasadnienia.

Wyrokiem z dnia lutego 2020 r., sygn. akt, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie:

- w pkt. 1 stwierdził nieważność decyzji Komisji z dnia sierpnia 2019 r. w części dot. jej pkt 2 (tj. stwierdzającej nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr w całości - czyli decyzji odmawiającej ustanowienia prawa użytkowania wieczystego)
- w pkt. 2 oddalił skargę w pozostałym zakresie, w części dot. jej pkt 1 (tj. stwierdzającej wydanie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia

grudnia 1996 r., nr . z naruszeniem prawa - czyli decyzji ustanawiającej prawo użytkowania wieczystego).

Sąd w uzasadnieniu wyroku podzielił stanowisko Komisji, że decyzje Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r. nr jak i nr obarczone były wadą z art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a. Jej zaistnienie Komisja łączyła z pozostawaniem w obrocie prawnym, wydanego w tożsamej pod względem przedmiotowym i podmiotowym sprawie orzeczenia Prezydium Rady Narodowej w m.st. Warszawie z dnia maja 1953 r, którym odmówiono przyznania prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości przy ul. Mokotowskiej 39.

Jednakże sąd stwierdził - w odniesieniu do decyzji Komisji, która objęta została punktem 2 (gdzie stwierdzono nieważność decyzji odmawiającej z dnia grudnia 1996 r., nr) - że prawna możliwość eliminacji z obrotu prawnego decyzji ograniczona jest 10- letnim terminem. Dlatego też stwierdzenie nieważności tego aktu naruszało w sposób rażący art. 156 § 2 k.p.a. To z kolei prowadzić musiało do stwierdzenia nieważności decyzji Komisji w części dot. jej pkt 2. Wskazano przy tym, że, rozpoznając ponownie sprawę w części, co do której Sąd stwierdził nieważność zaskarżonej decyzji, Komisja, mając na względzie ocenę prawną sformułowaną w niniejszym wyroku, uwzględni konsekwencje prawne wynikające z upływu czasu od doręczenia decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z grudnia 1996 r., nr.

Pismem z dnia 8 kwietnia 2020 r. skargę kasacyjną od powyższego wyroku wniosła Komisja, zaskarżając go w części dot. pkt 1 (stwierdzającej nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr, w całości). Zwrócono się o uchylenie orzeczenia w tym zakresie i o przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego

rozpoznania.

Pismem z dnia 8 kwietnia 2020 r. skargę kasacyjną od powyższego orzeczenia wniosło również m.st. Warszawa, zaskarżając go w części dot. jego pkt 2 (stwierdzającej wydanie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr , z naruszeniem prawa). Zwrócono się o uchylenie orzeczenia w tym zakresie i o przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia lutego 2024 r., sygn. akt, Naczelny Sąd Administracyjny oddalił obie skargi kasacyjne.

W jego uzasadnieniu wywodzono, że ww. środki zaskarżenia nie mają usprawiedliwionych podstaw i dlatego zostały oddalone.

Naczelny Sąd Administracyjny, odnosząc się do skargi kasacyjnej m.st. Warszawa (zaskarżającej wyrok w części dot. jego pkt. 2), wskazał, że Sąd I instancji prawidłowo oddalił skargę w części, w której Komisja stwierdziła wydanie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr , z naruszeniem prawa (tj. decyzji ustanawiającej prawo użytkowania wieczystego). Sąd przyznał rację Komisji, iż organ administracji publicznej nie mógł zignorować rozstrzygnięcia Prezydium Rady Narodowej w m.st. Warszawie. Korzystało ono bowiem z wywodzonego z zasady trwałości decyzji administracyjnych (art. 16 k.p.a.) domniemania zgodności z prawem. To zaś oznacza, że, wydając decyzje reprivatyzacyjne, Prezydent m.st. Warszawy działał w warunkach wskazanych w art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a.

Natomiast co do skargi kasacyjnej Komisji (zaskarżającej wyrok w części dot. jego pkt. 1) podniósł, iż Sąd I instancji prawidłowo stwierdził

nieważność decyzji Komisji w zakresie dotyczącym stwierdzenia nieważności decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr gj. decyzji odmawiającej ustanowienia prawa użytkowania wieczystego). W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego, Sąd 1 instancji trafnie uznał, że stwierdzenie przez Komisję nieważności decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z grudnia 1996 r., nr z przyczyny wymienionej w art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a., pomimo upływu 10-letniego terminu od jej doręczenia, narusza w sposób rażący art. 156 § 2 k.p.a.

Mając zatem na uwadze fakt, iż Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził nieważność decyzji Komisji w części dot. jej pkt 2 (tj. stwierdzającej nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia . grudnia 1996 r., nr , w całości - czyli decyzji odmawiającej prawa użytkowania wieczystego), sprawa została w tym zakresie przekazana Komisji celem ponownego rozpatrzenia. Obecnie przedmiotowa sprawa prowadzona jest pod sygnaturą KR VI R 5/24, o czym poinformowano w dniu 13 czerwca 2024 r. w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w zakładce Komisja Weryfikacyjna.

W dniu 7 sierpnia 2024 r. poinformowano strony o zakończeniu postępowania rozpoznawczego w niniejszej sprawie. Ww. zawiadomienie z dnia 7 sierpnia 2024 r. zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w zakładce Komisja Weryfikacyjna w dniu 7 sierpnia 2024 r.

II.

Na podstawie zebranego materiału dowodowego Komisja ustaliła, co

następuje:

1. Opis nieruchomości.

1.1. Działka ew. nr z obrębu ma pow. 895 m² i jest położona w Warszawie przy ul. Mokotowskiej 39. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie prowadzi dla niej księgę wieczystą nr . Stanowi ona część dawnej nieruchomości hip nr o pow. 1 294 m².

1.2. Właścicielem działki ew. nr w 0,927 części jest M. W , natomiast w 0.003 części stanowi ona własność m.st Warszawy. W pozostałym zakresie, tj. w 0,073 części stanowi ona współwłasność właścicieli wyodrębnionych na niej lokali, tj.:

- 1) A M W, właściciela lokali nr 10 i 43, dla których prowadzone są odpowiednio księgi wieczyste nr i,
- 2) E S - K właścicielki lokalu nr 23, dla którego prowadzona jest księga wieczysta nr,
- 3) J Ź, M J Ź oraz M K Ź współwłaścicieli lokalu nr 24, dla którego prowadzona jest księga wieczysta nr,
- 4) O , właściciela lokalu nr 25, dla którego prowadzona jest księga wieczysta nr . Lokal ten uprzednio należał do P G N i Gspółki akcyjnej z siedzibą w Warszawie.

2. Pierwotny właściciel nieruchomości i przeniesienie praw do nieruchomości.

2.1. Tytuł własności nieruchomości, dla której prowadzona była księga hipoteczna pod nr , uregulowany był zgodnie z zaświadczeniem Sądu Grodzkiego w Warszawie z dnia lipca 1948 r., nr jawnym wpisem na rzecz T C K , na mocy aktu kupna z dnia czerwca 1914 r. Nr.

2.2. Umową z dnia września 1948 r., sporządzoną w formie aktu notarialnego Rep. Nr przed notariuszem J S , T C K sprzedał E M P i K P S nieruchomość położoną w Warszawie przy ul. Mokotowskiej 39 wraz z zabudowaniami i z takimi prawami, jakie sam posiada, w szczególności wraz ze wszystkimi prawami i obowiązkami wypływającymi z dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy za cenę 4 500 000 zł.

2.3. Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie z dnia listopada 2005r., sygn. akt stwierdzono, że spadek po K P - S na podstawie ustawy nabyła w całości H M K.

2.4. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Sopocie z dnia października 2008r., sygn. akt, stwierdzono, że spadek po E M P na podstawie ustawy nabyła w całości A E i P.

3. Ogłoszenie o objęciu gruntu położonego przy ul. Mokotowskiej 39 w Warszawie i złożenie wniosku dekretowego.

3.1. Objęcie przedmiotowego gruntu w posiadanie przez gminę m.st. Warszawy nastąpiło na podstawie rozporządzenia Ministra Odbudowy z dnia 27 stycznia 1948 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem

Administracji Publicznej w sprawie obejmowania w posiadanie gruntów przez gminę m.st. Warszawy (Dz.U. R. P. Nr 6, poz. 45) w dniu kwietnia 1948 r., tj. z dniem ukazania się Dziennika Urzędowego Nr Rady Narodowej i Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy. Dlatego też obowiązujący w tym zakresie termin do złożenia wniosku dekretowego upływał w dniu października 1948 r.

3.2.W dniu sierpnia 1948 r. 1 C K złożył wniosek o przyznanie mu prawa własności czasowej do nieruchomości położonej przy ul. Mokotowskiej 39 w Warszawie.

4.Postępowanie dekretowe.

4.1.Orzeczeniem administracyjnym Prezydium Rady Narodowej w m.st. Warszawie z dnia maja 1953 r., nr odmówiono wnioskodawcy T C K prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości warszawskiej położonej przy ul. Mokotowskiej 39. Stwierdzono, że wszystkie budynki znajdujące się na powyższym gruncie przeszły na własność Skarbu Państwa. Wskazano przy tym, że zachodziła konieczność przejęcia przedmiotowej posesji na cele publiczne.

4.2.Ww. akt nie został doręczony T C K który zmarł w dniu lipca 1950 r., jak również E M P i K P -S . Został on jednak odebrany przez administrację domu przy ul. Mokotowskiej 39 w Warszawie. W rezultacie tego nie wniesiono odwołania od tego rozstrzygnięcia.

4.3.Decyzją Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr, ustanowiono prawo użytkowania wieczystego do udziału wynoszącego 0,9270 w części nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Mokotowskiej 39, stanowiącej działkę ew. nr z obrębu.

4.4.Z kolei, decyzją Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr odmówiono E M P oraz K F-S ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do 0,0730 niepodzielnej części gruntu o ogólnej powierzchni 895 m² oznaczonego jako działka ewidencyjna nr, z obrębu.

Jako przyczynę tego rozstrzygnięcia wskazano fakt, iż w/w część gruntu została oddana w użytkowanie wieczyste najemcom 5 wykupionych aktami notarialnymi lokali mieszkalnych. W jej uzasadnieniu wskazano, że orzeczenie administracyjne z dnia maja 1953 r. nie zostało ogłoszone ani doręczone stronom – K P- S i E M P a więc nie istnieje.

5.Sprzeciw Prokuratora.

5.1.W dniu grudnia 2018 r. Prokurator del. do Prokuratury Regionalnej w Warszawie wniósł sprzeciwy do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie, zaskarżając ostateczne decyzje Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr i nr. Zaskarżonym rozstrzygnięciom zarzucono m.in. wydanie ich w sprawie już uprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną, a mianowicie orzeczeniem administracyjnym z dnia maja 1953 r., co stanowi przesłankę do stwierdzenia nieważności zaskarżonych decyzji, przewidzianą w art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a., o co też wnoszono. Na tej podstawie, Komisja wszczęła postępowanie rozpoznawcze w sprawie KR VI R 28/19.

6. Zgromadzony materiał dowodowy.

Powyższy stan faktyczny Komisja ustaliła na podstawie zgromadzonych w sprawie o sygn. akt KR VI R 28/19 dokumentów, tj. akt własnościowych Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy dotyczących nieruchomości położonej przy ulicy Mokotowskiej 39 (1 teczka i 4 skoroszyty),

uwierzytelnionych kserokopii akt ksiąg wieczystych o numerach: (1 skoroszyt), (1 skoroszyt), (1 skoroszyt), (1 skoroszyt), (1 skoroszyt), (1 skoroszyt), (1 skoroszyt), (2 skoroszyty) i odpisów zupełnych tych ksiąg wieczystych (7 skoroszytów), akt SKO w Warszawie o sygnaturze: (1 skoroszyt), (1 teczka), (1 teczka), kserokopii akt Prokuratury Regionalne w Warszawie o sygnaturze: (3 teczki), (2 teczki) i (1 teczki), uwierzytelnionych kserokopii akt rejestrowych „H (1 skoroszyt), udostępnionych i uwierzytelnionych przez Archiwum Państwowe w Warszawie akt sprawy o sygnaturze Sądu Grodzkiego w Warszawie (1 skoroszyt), akt Sądu Rejonowego w Sopocie o sygnaturze (1 teczka) oraz akt Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie o sygnaturze (1 skoroszyt).

III.

Po rozpatrzeniu zebranego materiału dowodowego Komisja zważyła, co następuje:

W wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której m.in. umarza postępowanie rozpoznawcze (art. 29 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.).

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie jest decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr odmawiająca ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do 0,0730 części działki ewidencyjnej nr.

Jak już wyżej wskazano, Komisja dnia sierpnia 2019 r. wydała decyzję nr, w której: w pkt. 1 stwierdziła wydanie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr z naruszeniem prawa, zaś w pkt. 2 stwierdziła nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr w całości.

W powołanych wyżej wyrokach z dnia lutego 2020 r., sygn. akt oraz z dnia lutego 2024 r., sygn. akt sądy uznały, że Komisja prawidłowo w pkt. 1 swojej decyzji stwierdziła wydanie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r., nr , z naruszeniem prawa. Podkreślono jednak, że Komisja nie była uprawniona do stwierdzenia nieważności aktu nr ,tj. decyzji odmawiającej), o czym orzekła w pkt. 2 swojej decyzji, albowiem upłynął już 10-letni okres wskazany w art. 156 § 2 k.p.a., w którym to dopuszczalnym było wydanie tego rodzaju rozstrzygnięcia.

Jednocześnie zobowiązano Komisję do uwzględnienia przy ponownym rozpoznawaniu sprawy oceny prawnej sformułowanej w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego i konsekwencji prawnych wynikających z upływu czasu od doręczenia decyzji Prezydenta m.st. Warszawy.

W myśl art. 153 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935; dalej: p.p.s.a.) ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w orzeczeniu sądu wiążą w sprawie organy, których działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania było przedmiotem zaskarżenia, a także sądy, chyba że przepisy prawa uległy zmianie.

Co do zasady ww. wskazania były wiążące dla Komisji na podstawie art. 153 p.p.s.a. Jednakże należy zauważyć, że regulacja ta przewiduje wyjątek od związania wytycznymi Sądu w postaci zmiany stanu prawnego.

Co wymaga w tym miejscu podkreślenia, po wydaniu ww. decyzji Komisji, zmienił się stan prawny. Bowiem na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z

dnia 9 marca 2017 r. w brzmieniu obowiązującym do dnia 19 października 2020 r. w sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą stosowało się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z wyłączeniem art. 8 § 2, art. 13, art. 25, art. 31, art. 96-96n. art. 114-122, art. 127-144 tej ustawy.

Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z wyłączeniem art. 8 § 2, art. 13, art. 25, art. 31, art. 96a-96n, art. 114-122, art. 127-144 i art. 156 § 2 tej ustawy.

Podkreślić zatem trzeba, iż w dniu sierpnia 2019 r. - tj. w dniu wydania decyzji Komisji - obowiązujące przepisy nie zwalniały jej od obowiązku stosowania art. 156 § 2 k.p.a. Jednakże zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. - obowiązującym od dnia 20 października 2020 r. - w sprawach nieuregulowanych tą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy k.p.a. z wyłączeniem m.in. jego art. 156 § 2. Tym samym w okresie po wydaniu decyzji przez Komisję doszło do zmiany przepisów prawa, o której mowa w art. 153 p.p.s.a. To zaś wskazuje jednoznacznie na dezaktualizację omówionych uprzednio wytycznych Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a. gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części.

Bezprzedmiotowość, o której mowa w art. 105 § 1 k.p.a. oznacza brak

podstaw prawnych do merytorycznego rozpoznania danej sprawy. Wiąże się to z brakiem któregoś z elementów stosunku materialnoprawnego, co skutkuje tym, że nie można załatwić sprawy przez jej rozstrzygnięcie co do istoty. Zachodzi ona zatem w sytuacjach, gdy w świetle prawa materialnego i ustalonego stanu faktycznego nie mamy do czynienia ze sprawą administracyjną mogącą być przedmiotem postępowania. Bezprzedmiotowość może mieć charakter podmiotowy, jak i przedmiotowy. Zawsze jednak oznacza brak przedmiotu postępowania. Tym przedmiotem jest zaś konkretna sprawa, w której organ administracji państwowej jest władny i jednocześnie zobowiązany rozstrzygnąć na podstawie przepisów prawa materialnego o uprawnieniach lub obowiązkach indywidualnego podmiotu. Organ umarza więc postępowanie w sytuacji, gdy brak jest podstaw prawnych lub faktycznych do prowadzenia postępowania administracyjnego i do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy. Na aprobatę zasługuje przyjmowany w orzecznictwie pogląd, wedle którego istota bezprzedmiotowości postępowania polega na nastąpieniu takiego zdarzenia prawnego lub faktycznego, które spowodowało, że przestała istnieć ta szczególna relacja między faktem (sytuacją faktyczną danego podmiotu) a prawem (sytuacją prawną danego podmiotu), z którą prawo łączy obowiązek konkretyzacji normy w postaci wydania decyzji administracyjnej (por. wyrok NSA z dnia 10 maja 2012 r., sygn. akt II GSK 467/11 i wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 22 maja 2013 r., sygn. akt IV SA/Wr 48/13). Decyzja o umorzeniu postępowania nic rozstrzyga zatem o materialnoprawnych uprawnieniach i obowiązkach stron i jest równoznaczna z brakiem przesłanek do merytorycznego orzekania co do istoty sprawy. Jej wydanie jest obligatoryjne w przypadku bezprzedmiotowości (por. WSA w Opolu z dnia 22 lipca 2014 r., sygn. akt II SA/Op 307/14).

Za umorzeniem postępowania rozpoznawczego w przedmiotowej sprawie

przemawiają przede wszystkim określone przez ustawodawcę zadania Komisji. Stosownie bowiem do treści art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., postępowanie przed Komisją jest szczególnym trybem postępowania w przedmiocie usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa. Zadaniem Komisji jest wyjaśnianie nieprawidłowości i uchybień w działalności organów i osób prowadzących postępowania w przedmiocie wydawania decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich oraz występowanie do właściwych organów w razie stwierdzenia w toku postępowania przed Komisją istnienia okoliczności sprzyjających wydawaniu decyzji reprivatyzacyjnych z naruszeniem prawa lub popełnianiu przestępstw bądź utrudniających ich ujawnianie (art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.). Komisja jest organem administracji publicznej stojącym na straży interesu publicznego, w zakresie postępowań w przedmiocie wydania decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich (art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.).

Komisja prowadząc postępowanie ogólne będzie dążyć nie tylko do ustalenia nieprawidłowości lub uchybień w działalności organów i osób prowadzących postępowania w przedmiocie wydawania decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, lecz jako organ administracji publicznej stoi na straży interesu publicznego w zakresie prowadzonych postępowań i realizuje zadania w zakresie wskazanych wyżej kompetencji. Ustawa ma na celu przywrócenie ochrony interesu społecznego poprzez usunięcie naruszeń prawa, które wystąpiły w trakcie wydawania decyzji na podstawie przepisów dekretu. (...). Ustawowe uprawnienia Komisji mają charakter nadzorczy, jeżeli własność publiczna została utracona lub obciążona w wyniku nieprawidłowości w postępowaniu w przedmiocie decyzji

reprywatyzacyjnej, a celem postępowania przed Komisją jest przywrócenie stanu zgodnego z prawem (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt I OSK 978/19).

Jednocześnie w niniejszej sprawie, niemożliwym jest stwierdzenie zaistnienia wskutek wydania przez Prezydenta m.st. Warszawy decyzji z dnia grudnia 1996 r., nr niemożliwych do zaakceptowania skutków w sferze społecznej i gospodarczej. W związku z odmownym charakterem omawianego rozstrzygnięcia nie doszło bowiem do ustanowienia użytkowania wieczystego na rzecz podmiotów nieuprawnionych, a więc do powstania szkody w mieniu prywatnym lub państwowym. Decyzja nie doprowadziła do zaistnienia jakichkolwiek innych negatywnych skutków społecznych, w tym do pokrzywdzenia ewentualnych lokatorów. Nie stwierdzono również, aby działania organu I instancji oraz osób prowadzących postępowanie dekretowe celowo zmierzało do naruszenia obowiązujących przepisów.

Jedynym faktycznym naruszeniem, jakiego dopuścił się Prezydent m.st. Warszawy, jest więc negatywne rozpoznanie wniosku dekretowego, zamiast wydania decyzji o umorzeniu postępowania. Jednocześnie oba te rozstrzygnięcia, aczkolwiek różne pod względem formalnym, w istocie są zbieżne co do swych skutków w postaci nieustanowienia użytkowania wieczystego do udziału wynoszącego 0,0730 w części nieruchomości przy ul. Mokotowskiej 39.

Tym samym decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia grudnia 1996 r. nr stosownie do przytoczonych przepisów i orzeczenia, nie doprowadziła do wystąpienia negatywnych konsekwencji społecznych. Dotychczasowe czynności podjęte przez Komisję nie pozwalały również na przyjęcie, iż rozstrzygnięcie to było rezultatem celowych działań organu oraz osób

prowadzących postępowania w przedmiocie wydawania decyzji reprivatyzacyjnych. Skoro zaś tego rodzaju wartości nie zostały zagrożone, a uchybienia nie wystąpiły, to tym samym w sprawie nie doszło do jakiegokolwiek naruszenia interesu publicznego, którego ochrona jest podstawowym celem Komisji oraz przyczyną wszczynania postępowań rozpoznawczych.

Powyższe okoliczności wskazywały zaś jednoznacznie, że niniejsze postępowanie rozpoznawcze przed Komisją stało się bezprzedmiotowe w rozumieniu art. 105 § 1 k.p.a., a więc winno być umorzone.

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji decyzji.

Przewodniczący Komisji

Arkadiusz Myrcha

Pouczenie:

1. Niniejsza decyzja jest ostateczna (art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.). Strona może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ul. Jana Kazimierza 10, 01-248 Warszawa, za pośrednictwem Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 52 § 1 art. 53 § 1 oraz art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Dz. U. z 2024 r. poz. 935; dalej: p.p.s.a.). Skarga powinna czynić zadość wymogom określonym w art. 57 p.p.s.a. Do skargi należy dołączyć jej odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich stronom (w tym dla tut. organu), a ponadto jeżeli w

Sądzie nie złożono załączników w oryginale po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 47 § 1 p.p.s.a.).

2. Zgodnie z art. 57 § 5 k.p.a. termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało:

1) wysłane w formie dokumentu elektronicznego do organu administracji publicznej, a nadawca otrzymał urzędowe poświadczenie odbioru; 2) nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym; 3) złożone w polskim urzędzie konsularnym; 4) złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej; 5) złożone przez członka załogi statku morskiego kapitanowi statku; 6) złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji zakładu karnego.

Zgodnie z art. 71 Prawa pocztowego Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej dokonał wyboru Poczty Polskiej Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie jako operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych w latach 2016-2025.

3. Wpis od skargi do sądu administracyjnego ma charakter stały i wynosi 200 (dwieście) zł zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed

sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535).

4. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane - na jej wniosek - prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawaniu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
5. Zgodnie z treścią art. 87 § 1 p.p.s.a. strona może złożyć wniosek o przywrócenie terminu do złożenia skargi na decyzję Komisji. Wniosek ten należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem Komisji, w terminie siedmiu dni od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. W piśmie tym należy uprawdopodobnić okoliczności wskazujące na brak winy w uchybieniu terminu. Równocześnie z wnioskiem strona powinna dokonać czynności, której nie dokonała w terminie. Po upływie roku od uchybionego terminu, jego przywrócenie jest dopuszczalne tylko w przypadkach wyjątkowych.
6. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 49 § 1 k.p.a., strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez

ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno-biurową Komisji w dniach i godzinach pracy tego urzędu.

